

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ПОДАТКОВИЙ ІНСТИТУТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою Кам'янець-
Подільського податкового
інституту
« 19 » липня 2023 р.
Протокол № 1
Голова Вченої ради
Денис САВЧУК

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ
В ПЗВО «КАМ'ЯНЕЦЬ – ПОДІЛЬСЬКИЙ
ПОДАТКОВИЙ ІНСТИТУТ»

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Виховна робота в інституті є важливим компонентом навчально-виховного процесу, яка спрямована на формування світоглядної позиції та ціннісних орієнтацій здобувачів вищої освіти, надання широких можливостей для опанування основами наук, багатством національної та світової культури, створення умов для вільного, демократичного, духовного, гармонійного розвитку, індивідуального та професійного самовдосконалення.

1.2. У сучасних суспільно-політичних умовах, коли Україна зусиллями українських військових, добровольців, волонтерів відстоює свою свободу і територіальну цілісність, пріоритетного значення набуває виховання молоді. Події, які відбуваються після повномасштабного вторгнення російських військ на територію України, дають підстави стверджувати, що переважна більшість громадян України виявили високу патріотичну свідомість та міцну громадянську позицію. Це є свідченням системної, цілеспрямованої виховної роботи педагогічних працівників інституту.

1.3. Виховання в умовах війни надає новий імпульс духовному оздоровленню молоді, формуванню в Україні громадянського суспільства, яке передбачає трансформацію громадянської свідомості, моральної, правової культури особистості, розквіту національної самосвідомості і ґрунтується на визнанні пріоритету прав особистості. Воно має стимулювати розвиток суспільства, яке функціонує на засадах гуманізму, свободи, верховенства права, соціальної справедливості, гарантує умови для зростання добробуту людей.

1.4. Загальна соціокультурна ситуація, виклики щодо збереження цілісності й державності України, військова загроза, завдання консолідації суспільства, реформування системи освіти визначають нагальність підвищення уваги до виховного потенціалу освітнього середовища, а також до виховання базових соціальних цінностей суспільства, соціально-значущих якостей особистості, її компетентності й готовності до вияву відповідальної громадянської позиції і патріотизму.

1.5. Зміцнити демократичну правову державу можуть громадяни, які люблять свій народ, готові самовіддано захищати й розбудовувати свою Батьківщину, мають людську гідність, національну самосвідомість, гуманістичну мораль, знають свої права і свободи та вміють відстояти їх, сприяючи громадянському миру, злагоді в суспільстві та дотримуючись законів.

1.6. Виховання студентської молоді, яка через кілька років стане "ядром" української інтелігенції, потребує особливої уваги. Майбутнє нашого народу залежатиме від змісту цінностей, що закладаються орієнтири молодих людей, та від того, якою мірою духовність стане основою їх життя.

1.7.Дане Положення є основним нормативним документом, що регламентує організацію виховної роботи в ПЗВО «Кам'янець – Подільський податковий інститут» (далі – Інститут).

Планування та організацію виховного процесу в Інституті здійснюють ректор, проректор з науково – навчальної та методичної роботи, завідувачі кафедр, куратори академічних груп, студентська колегія.

2.НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ОРГАНІЗАЦІЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ ЗІ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Виховна робота в Інституті базується на таких нормативно-правових документах: Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року; Закон України від 05 вересня 2017 року №2145-VIII «Про освіту»; Закон України від 01 липня 2014 року № №1556-VII «Про вищу освіту»; Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки, схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2022 року №286-р; Постанова Кабінету Міністрів України від 09 жовтня 2020 року № 932 «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки»; Наказ МОН України від 06 червня 2022 р. № 527 «Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України» зі змінами — від 23.06.2022 № 586 ; наказ МОН України від 16.06.2015 р. № 641»; Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18 грудня 2018 р. № 2657-VIII; «Про протидію торгівлі людьми» від 20.09.2011 р. № 3739-VI; «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті» від 09.04.2015 р.№ 314-VIII; Статут інституту; Положення про організацію освітнього процесу у приватному закладі вищої освіти «Кам'янець-Подільський податковий інститут».

3.МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИХОВАННЯ

3.1.Реалізація мети освіти має ґрунтуватися на **таких ціннісних орієнтирах:**

-визнання унікальності й талановитості кожної особистості та заборона будь-яких форм дискримінації;

-розвиток вільної особистості через підтримку самостійності, підприємливості й ініціативності, розвиток критичного мислення та впевненості в собі;

-формування здорового способу життя і створення умов для гармонійного фізичного та психоемоційного розвитку молоді;

-забезпечення добробуту й безпеки завдяки створенню атмосфери довіри, взаємоповаги і взаємодопомоги у середовищі інституту;

-інститут має бути безпечним місцем, де запобігають насильству й

булінгу (цькуванню), надають потрібну допомогу;

- утвердження людської гідності та доброчесності, зокрема академічної, через виховання чесності, відваги, наполегливості, милосердя, доброти, справедливості, поваги до прав людини;

- плекання любові до рідного краю, української культури, дбайливе ставлення до довкілля;

- формування активної громадянської позиції, відповідального ставлення до Української держави, історії українського народу, державної мови.

Основною метою виховання має бути набуття молодим поколінням соціального досвіду, успадкування духовних надбань українського народу, досягнення високої культури міжнаціональних взаємин, формування в молоді, незалежно від національної приналежності, рис громадянина України, духовності, художньо-естетичної, правової, екологічної, валеологічної, гендерної культури.

3.2.Основною метою виховання має бути набуття молодим поколінням соціального досвіду, успадкування духовних надбань українського народу, досягнення високої культури міжнаціональних взаємин, формування в молоді, незалежно від національної приналежності, рис громадянина України, духовності, художньо-естетичної, правової, екологічної, валеологічної, гендерної культури.

3.3. Патріотичне виховання здобувачів освіти стає пріоритетним напрямом в національній системі освіти. Актуальність патріотичного та духовного виховання юного покоління зумовлюються також і процесом формування в Україні громадянського суспільства, становлення єдиної нації.

3.3.1.Мета патріотичного виховання - удосконалення та розвиток цілісної загальнодержавної політики національно-патріотичного виховання шляхом формування загальнолюдських цінностей, принципів любові і гордості за власну державу, її історію, мову, здобутки та досягнення у сфері культури, економіки, науки, спорту тощо.

3.3.2.Організація освітнього процесу закладів освіти з національно-патріотичного виховання передбачає виховання всесторонньо розвиненої особистості, здатної творчо мислити, активно творити в духовній і матеріальній сферах, самостійно й колективно виконувати суспільно важливі завдання, адекватно реагувати на виклики сучасності, пов'язані з боротьбою українського народу за незалежність.

3.3.3.У важкі для всієї України часи, через військове вторгнення Росії, здобувачі освіти можуть бути корисними, залучившись до благодійної діяльності та волонтерства.

Волонтерство має багато напрямів і кожен студент, який відчуває потребу допомагати, може обрати цікаву або близьку йому сферу діяльності.

3.3.4.Доброчинна діяльність формує у студентів почуття відповідальності за доручену справу й тих людей, які потребують допомоги та підтримки, надає

значущості їхній участі, допомагає на конкретних справах переконатися у власній спроможності розв'язувати проблеми своєї громади та згуртовувати небайдужих громадян і громадянок навколо їх розв'язання, знаходити ефективне партнерство.

3.3.5. Виховна ефективність праці зростає за умови, коли студенти самі є її організаторами, а не лише виконавцями. Тому педагогам варто залучати студентів до пошуків об'єктів праці, її планування та організації колективу на її виконання.

3.3.6. Виховна цінність суспільно корисної праці в тому, що студенти вчаться безкорисливо робити добрі справи, усвідомлюють необхідність поєднання суспільних та особистих інтересів.

3.4. На сучасному етапі розвитку України, коли існує пряма загроза денаціоналізації, втрати державної незалежності та потрапляння у сферу впливу іншої держави, виникає нагальна необхідність переосмислення зробленого і здійснення системних заходів, спрямованих на посилення національно-патріотичного виховання студентської молоді – формування нового покоління українців, що діє на основі національних та європейських цінностей:

- повага до національних символів (Герб, Прапор, Гімн України);
- активна участь у громадсько-політичному житті України;
- верховенство права, повага до прав людини;
- готовності до природоохоронної діяльності;
- толерантне ставлення до цінностей і переконань представників іншої культури, а також до регіональних та національно-мовних особливостей;
- готовність захищати суверенітет і територіальну цілісність України.

3.4. Основними **цілями** виховання громадянина України вважаються:

- висока освіченість, національну свідомість, працелюбність, соціальну активність;
- висока моральна якість;
- патріотичність;
- зорієнтованість на шанобливе і поважливе ставлення до себе й оточення;
- відповідальність;
- жертвність;
- благородство, оптимістичність світогляду;
- почуття власної гідності й чемності;
- вольовитість, мужність;
- поведінку культури.

3.5. Важливими виховними **завданнями** в сучасних умовах є:

- утвердження в свідомості і почуттях особистості патріотичних цінностей, переконань і поваги до культурного та історичного минулого України;
- виховання поваги до Конституції України, законів України, державної символіки;
- підвищення престижу служби у ЗСУ, а також повага до

військовослужбовця, як до захисника України, героя;

- усвідомлення взаємозв'язку між індивідуальною свободою, правами людини та її патріотичною відповідальністю;

- сприяння набуттю патріотичного досвіду на основі готовності до участі в процесах державотворення, уміння визначати форми та способи своєї участі в життєдіяльності громадянського суспільства, спілкуватися з соціальними інститутами, органами державної влади, спроможності дотримуватися законів України та захищати права людини, готовності брати на себе відповідальність, здатності розв'язувати конфлікти відповідно до демократичних принципів;

- виховання екологічної культури особистості, усвідомлення себе частиною природи, почуття відповідальності за неї як за національне багатство, основи життя на землі;

- формування толерантного ставлення до інших народів, культур і традицій;

- утвердження гуманістичної моральності як базової основи громадянського суспільства;

- формування мовленнєвої культури;

- спонукання зростаючої особистості до активної протидії українофобству, аморальності, сепаратизму, шовінізму, фашизму;

- розвиток духовності і моральності у суспільстві, утвердження традиційних сімейних цінностей.

- спонукання молоді до активної протидії проявам аморальності, правопорушенням, бездуховності, антигромадській діяльності;

- формування в суспільній свідомості переваг здорового способу життя, культу соціально активної, фізично здорової та духовно багатой особистості;

- створення необхідних умов для ефективного розвитку студентського самоврядування, виявлення його потенційних лідерів та організаторів;

- забезпечення високого рівня професійності та вихованості молоді людини, сприяння розвитку індивідуальних здібностей, таланту та самореалізації;

- виховання поваги до Інституту, дотримання й розвиток його демократичних та академічних традицій.

3.6. У реалізації зазначеної мети на Інститут покладається завдання забезпечити фундаментальну наукову, загальнокультурну, практичну підготовку фахівців, що визначають темпи і рівень науково-технічного та соціального прогресу, сприяють утвердженню гуманістичних і національних ідеалів, норм людського співжиття, формуванню інтелектуального потенціалу нації як найвищої цінності суспільства.

3.7. Інститут має спрямувати виховну роботу на глибоке розуміння здобувачами вищої освіти переваг обраної ними професії, усвідомлення соціального призначення і місця, яке вона займає в ієрархії професій, що

сформує у майбутнього фахівця не лише моральне задоволення, почуття гордості за правильність обраного трудового шляху, а й почуття відповідальності перед молодими поколіннями, суспільством, державою за якість виконання свого соціального обов'язку.

4.ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

4.1.Формування національної інтелігенції, виховання її духовної еліти - завдання, що стоїть перед вищими закладами освіти на одному рівні з підготовкою висококваліфікованих фахівців. Досягнення мети виховання можливе лише за умови комплексного підходу і залучення до цієї роботи всього професорсько-викладацького складу закладів освіти, адміністрації, органів студентського самоврядування та громадських об'єднань студентської молоді.

4.2.Освітня й виховна діяльність Інституту повинна знаходитись у тісному взаємозв'язку, доповнюючи і збагачуючи одна одну. Оновлення змісту загальноосвітніх, соціально-гуманітарних дисциплін повинно бути підпорядковано меті формування в студентів національної самосвідомості, патріотизму, правової і економічної грамотності, соціальної активності, загальної культури особистості, що базується на надбаннях української та світової культури.

4.3.Виховна робота, що проводиться в Інституті за межами аудиторії, забезпечує актуалізацію теоретичних знань студентів, спрямовує їх у практичну площину, звертає увагу молоді на найгостріші соціальні проблеми сьогодення, формує їх соціальну зрілість.

4.4. Формування творчої особистості шляхом підсилення організаційно-виховної, культурно-освітньої роботи серед студентів у новій національній моделі вищої освіти стало можливим у зв'язку з відродженням нації, розвитком національної самосвідомості, демократизацією і гуманізацією суспільства, поглибленням самоуправління на

4.5.В Інституті проводиться робота, спрямована на розширення і поглиблення знань студентської молоді щодо прав людини і громадянина. Головне завдання цієї роботи - сприяння формуванню правового світогляду молоді, який включає систему теоретичних поглядів на права і основні свободи людини, на відповідну життєву позицію, моральні та ціннісні орієнтири, ідеали, переконання.

4.6.Важливим аспектом правового виховання є формування в студентів сучасних уявлень про роль жінки в суспільстві, про гендерну рівність та необхідність поліпшення становища жінок. Актуальним є питання щодо загострення проблем нелегальної еміграції українських дівчат за кордон, які зазнають жорстокої експлуатації, у тому числі і сексуальної.

4.6.У зв'язку з цим суть соціально-правової допомоги молодій людині -

зумовити розвиток її творчої індивідуальності, почуття людської гідності, розуміння ролі законодавства як засобу забезпечення її законних інтересів, і вона повинна займати належне місце в навчально-виховній роботі Інституту.

4.7. В сучасному житті у молоді незадовільно розвиваються естетичні потреби, почуття прекрасного зниження інтересу до художньої літератури. У зв'язку з цим в Інституті створені належні умови для розвитку та задоволення культурних потреб студентів, а саме:

- відвідування театру, де можна побачити цікаві вистави, почути читання віршів відомих класичних та сучасних поетів, виступи танцювальних ансамблів народного та сучасного танцю тощо;

- організація походу в костел святих Павла та Петра та почути там органну та класичну музику;

- похід в картинні галерії, де студенти знайомляться з живописом та іншими витворами високого мистецтва;

- знайомство з музеями міста, з історичними і архітектурними пам'ятниками, яких у місті, де навчаються студенти, величезна кількість;

- організація активного і змістовного дозвілля.

4.8. Керівництво Інституту приділяє особливу увагу на забезпечення належних умов навчання й на оздоровлення студентської молоді шляхом залучення до спортивно-масової роботи і організованого відпочинку в канікулярний період.

4.9. У сучасному житті відбулось загострення криміногенної ситуації, алкоголізації, наркотизації, що, безумовно, не обминуло і студентську молодь.

4.10. Однією з найболючіших проблем є розповсюдження наркоманії у молодіжному і підлітковому середовищі. Зростання кількості споживачів наркотиків відповідно впливає на збільшення кількості злочинів, пов'язаних з незаконним виготовленням, придбанням, зберіганням або реалізацією наркотичних засобів. Не менше занепокоєння викликає інтенсивне вживання студентами алкогольних напоїв та тютюнопаління. З поширенням серед молоді вживання наркотичних речовин тісно пов'язано розповсюдження ВІЛ-інфекції/СНІДу. Тому в Інституті проводиться велика виховна робота зі здобувачами вищої освіти на навчальних заняттях та позанавчальній виховній роботі.

5. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ВИХОВАННЯМ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ

ОСВІТИ В ІНСТИТУТІ

Загальне керівництво виховною роботою в Інституті здійснює ректор. Суб'єктами виховної роботи є: проректор з науково-методичної та навчальної роботи, кафедри, куратори академічних груп, студентське самоврядування, науково-педагогічні та педагогічні працівники, співробітники. Робота з виховання здобувачів вищої освіти включається до планів роботи Інституту, кафедр та конкретизується у діяльності кураторів академічних груп, розглядається на засіданнях кафедр, вченої ради Інституту.

В Інституті виховна робота координується заступником ректора, який:

- складає план виховної роботи Інституту та вносить пропозиції до плану роботи Інституту;
- здійснює управління виховним процесом;
- надає консультативно-методичну допомогу органам студентського самоврядування;
- забезпечує системно-цільовий підхід до планування виховної роботи;
- здійснює організаційно-методичну допомогу кураторам академічних груп, голові студентської колегії з питань підготовки до управління виховним процесом;
- забезпечує організацію, розроблення планів щодо підготовки і проведення виховних заходів.

Виховна робота кафедр полягає у:

- формуванні професійних якостей сучасного спеціаліста як людини, особистості;
- проведенні професійно-орієнтаційної, інформаційно-просвітницької, культурно-виховної роботи серед здобувачів вищої освіти;
- розвитку їхніх творчих та інтелектуальних здібностей;
- залученні до різноманітної діяльності за інтересами;
- участі в культурно-освітній та інших видах діяльності;
- сприянні роботі органів студентського самоврядування;
- безпосередній участі в реалізації заходів, що проводяться в Інституті в цілому та на кафедрах;
- організації роботи кураторів академічних груп здобувачів вищої освіти (участь у навчально-виховних, громадських, культурно-освітніх і культурно-виховних заходах у академічній групі);

Безпосереднє керівництво виховною роботою в академічних групах здійснюють куратори. Куратор призначається розпорядженням ректора Інституту для:

- надання допомоги здобувачам вищої освіти у формуванні студентського колективу групи, для проведення індивідуальної та групової виховної роботи;
- встановлення зв'язків із батьками здобувачів, з'ясування їхніх проблем;
- надання допомоги та здійснення педагогічного контролю за освітнім процесом;

-дотримання здобувачами вищої освіти морально-етичних норм поведінки, статуту і Правил внутрішнього розпорядку Інституту.

Куратором академічної групи може бути науково- педагогічний працівник, який користується авторитетом, відзначається високими моральними якостями, володіє необхідною педагогічною майстерністю й організаторськими здібностями, може забезпечити позитивну виховну взаємодію зі здобувачами вищої освіти. Призначений куратором науково-педагогічний працівник вносить в свій індивідуальний план відповідні записи щодо виконання обов'язків куратора академічної групи. Куратор академічної групи складає план виховної роботи академічної групи та звіт про виховну роботу за навчальний рік. Контроль за відповідною діяльністю куратора здійснює заступник ректора.

Інститут задля досягнення цілей та завдань з виховної роботи співпрацює з органами державної влади, органами місцевим самоврядуванням, громадськими організаціями, стейкхолдерами.

Процеси виховання відбуваються як у навчальний, так і позанавчальний час:

- під час проведення всіх видів навчальних занять;
- відвідування пам'ятних місць;
- мистецьких програм/заходів; участі у заходах із відзначення державних свят і пам'ятних дат;
- зустрічі з ветеранами праці і бойових дій;
- залучення здобувачів вищої освіти до волонтерського руху;
- зустрічі з представниками державних і громадських організацій, центрів місцевого самоврядування; проведення виставок, конференцій, вебінарів, семінарів тощо.

Виховна робота в Інституті несумісна з пропагандою насильства, жорстокості, людиноненависницьких теорій та має світський характер, хоча не виключає проведення спільних із релігійними організаціями акцій гуманістичного спрямування.

Освіта і виховання є найважливішими компонентами культури, духовності, суспільної свідомості. Правильно організоване виховання студентської молоді формує повноцінну цілісну особистість.